

Ocena stanu sanitarnego
Powiatu Łódzkiego Wschodniego
za 2024 rok

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi wykonuje zadania przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, będącej podmiotem leczniczym, finansowanym z budżetu państwa, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej wraz z aktami wykonawczymi. Przynależność do Unii Europejskiej oraz dbałość o jakość życia ludności, obliuguje Państwową Inspekcję Sanitarną do działań w kierunku spełniania koniecznych warunków, przepisów technicznych i standardów m.in. w dziedzinie badań laboratoryjnych poprzez utrzymanie systemu zarządzania i akredytacji badań wykonywanych z zakresu badania wody, badań epidemiologicznych oraz narażenia środowiskowego i zawodowego na czynniki szkodliwe dla zdrowia jak i doskonalenia systemu zarządzania w działalności nadzorowej.

Oddział Laboratoryjny

Oddział Laboratoryjny PSSE w Łodzi złożony z czterech sekcji, posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 543 z dnia 25 października 2004 r.

W 2024 r. Oddział Laboratoryjny uzyskał bardzo dobre wyniki w trakcie auditu PCA. Uzyskany certyfikat potwierdził skuteczność systemu zarządzania wg PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz kompetencje techniczne do wykonywania badań zawartych w zakresie akredytacji - aktualny zakres akredytacji Nr AB 543 wyd. 24 z dnia 27.09.2024 r.

Celem wdrożonego systemu zarządzania jest budowanie zaufania do Naszej Jednostki oraz spełnianie wymagań Klienta, jak też wymagań ustawowych zawartych w obowiązujących przepisach.

Badania laboratoryjne wykonywane są przez kompetentny personel, zgodnie z obowiązującymi metodami, przy użyciu nowoczesnej aparatury badawczej i pomiarowej.

Działania Oddziału Laboratoryjnego zmierzają do podnoszenia jakości świadczonych usług w celu spełnienia oczekiwań klientów.

Ciągle wzrastająca liczba klientów korzystających z usług Oddziału Laboratoryjnego potwierdza, że zadania i cele uwzględniające przede wszystkim potrzeby klientów są właściwie realizowane.

W Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi,

funkcjonują cztery sekcje:

Sekcja Badań Wody wykonuje badania w zakresie:

1. analiz fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
2. Legionella sp. w wodzie ciepłej użytkowej,
3. naturalnych wód mineralnych i naturalnych wód źródlanych,
4. wody z kąpielisk i pływalni.

W 2024 roku w tym laboratorium wykonano **3172** badań nadzorowych co stanowi: **2078** oznaczeń chemicznych, **4125** oznaczeń fizycznych, **2745** oznaczeń mikrobiologicznych oraz **936** badań w ramach działalności usługowej co stanowi **698** oznaczeń chemicznych, **944** oznaczeń fizycznych, **1361** oznaczeń mikrobiologicznych.

Sekcja Badań Bakteriologicznych wykonuje:

1. badania skuteczności sterylizacji (Sporal A i Sporal B),
2. badania mikrobiologicznej czystości powierzchni,
3. badania mikrobiologicznej czystości powietrza,
4. badania w kierunku nosicielstwa gronkowców chorobotwórczych,
5. badania właściwości bakteriobójczych próbek.

W 2024 roku w tym laboratorium wykonano **790** badań nadzorowych oraz **5678** badań w ramach działalności usługowej sporali oraz wymazów sanitarnych ze środowiska placówek medycznych w celu zapewnienia właściwego poziomu sanitarnego w otoczeniu pacjenta.

W 2024 roku laboratorium prowadziło badania środowiska w zakresie czystości mikrobiologicznej dla stomatologii, branży farmaceutycznej i kosmetycznej jak również dla firm współpracujących z placówkami służby zdrowia np. pralnie szpitalne. W związku z dużym zapotrzebowaniem na te badania liczba klientów systematycznie rośnie.

Sekcja Badań Schorzeń Jelitowych wykonuje:

badania kału i wymazy z odbytu:

1. w kierunku pałeczek Salmonella i Shigella,
2. w kierunku pałeczek Yersinia sp,
3. w kierunku E. coli 0157,
4. w kierunku ogólnej flory bakteryjnej u dzieci do 3 lat,
5. antybiogramy.

W 2024 roku w tym laboratorium wykonano **2488** badań nadzorowych co stanowi **8336** oznaczeń mikrobiologicznych w tym z wynikiem dodatnim **392** badań oraz **18 998** badań w ramach działalności usługowej co stanowi **57 100** oznaczeń.

Sekcja Badań Środowiskowych

Zajmuje się pomiarami czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy oraz pomiarami w środowisku komunalnym.

1. Pomiary drgań działających na organizm człowieka,
2. Pomiary warunków termicznych (mikroklimat zimny, gorący i umiarkowany),
3. Pomiary oświetlenia,
4. Pomiary natężenia hałasu,
5. Pomiary stężenia tlenku węgla w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi i w budynkach użyteczności publicznej,
6. Pobieranie próbek do badania czynników chemicznych i pyłowych.

W 2024 roku w tym laboratorium wykonano **156** badań nadzorowych, w tym **386** oznaczeń fizycznych oraz **35** badań w ramach działalności usługowej co stanowi **81** oznaczeń fizycznych.

Badania i pomiary wykonywane w tym laboratorium służą ochronie zdrowia pracowników, zabezpieczeniu przed działaniem czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz ochronie mieszkańców przed działaniem tlenku węgla i hałasu komunalnego.

Oddział Nadzoru Epidemiologicznego

W 2024 r. na terenie powiatu łódzkiego wschodniego objęto nadzorem **67** podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym :

- **3** obiekty leczenia zamkniętego z podziałem na 1 obiekt publiczny (1 zarządzający) i 2 obiekty niepubliczne (2 zarządzających),
- **32** ambulatoria (w tym 4 laboratoria diagnostyczne i 12 punktów szczepień),
- **32** gabinety działające w ramach praktyki zawodowej.

Poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych oraz nadzór nad dokumentacją i wykonawstwem szczepień ochronnych Oddział Nadzoru Epidemiologicznego prowadzi statutowe działania na terenie powiatu łódzkiego wschodniego.

Pracownicy Oddziału Nadzoru Epidemiologicznego przeprowadzili **91** kontroli sanitarnych - **75** w zakresie Sekcji Nadzoru nad Placówkami Służby Zdrowia w tym 4 kontrole kompleksowe z Oddziałem Nadzoru Higieny Komunalnej oraz **16** kontroli w zakresie Sekcji Szczepień Ochronnych.

W 2024 roku w Oddziale Nadzoru Epidemiologicznego wydano:

- 1 postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia w związku z niewykonaniem decyzji nakazowej w podmiocie leczniczym,
- 2 decyzje przedłużające,
- 203 pisma przypominające o obowiązku poddania się zaległym szczepieniom ochronnym,
- 43 upomnienia stanowiące wezwania do wykonania obowiązku wykonania szczepień ochronnych z jednoczesnym zagrożeniem wszczęcia postępowania egzekucyjnego,
- 44 tytuły wykonawcze wraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- 6 postanowień w sprawie zarzutów na prowadzenia postępowań egzekucyjnych,
- 35 pism stanowiących odpowiedzi na pytania dotyczące szczepień ochronnych (w tym udostępnienie informacji publicznej zgodnie ze złożonym wnioskiem),

Realizacja zadań merytorycznych Oddziału Nadzoru Epidemiologicznego w 2024 r.

- odnotowano 2 284 zgłoszeń podejrzeń lub rozpoznań zakażeń lub chorób zakaźnych, spośród których przeprowadzono 509 wywiadów epidemiologicznych dotyczących m. in. zatruc pokarmowych, pokąsań, krztuśca, wirusowego zapalenia wątroby, chorób inwazyjnych, itp.
- przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne w 2 ogniskach epidemicznych o etiologii zatrucia pokarmowego,
- uzupełniano na bieżąco dane w systemie Epibaza, ROE, SRWE,
- wystąpiły 2 ogniska epidemiczne (1 o etiologii *Clostridioes difficile* i 1 o etiologii Norowirus) - WZZOZ Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Tuszynie, ul. Szpitalna 5. Nie zarejestrowano ognisk epidemicznych w systemie SEPIS wywołanych przez czynnik chorobotwórczy SARS-CoV-2,
- podjęto działania związane z 7 niepożądanymi odczynami po szczepieniach przeciwko chorobom określonym w rozporządzeniach Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych oraz w sprawie wykazu zalecanych szczepień ochronnych oraz Międzynarodowej Książeczki Szczepień,

- wydano **124 960** preparatów szczepionkowych do podmiotów znajdujących się pod nadzorem PSSE w Łodzi wykonujących szczepienia ochronne (łącznie dla m. Łodzi i powiatu łódzkiego wschodniego),
- kontynuowano dystrybucję szczepionek chroniących przed chorobami wywołanymi przez ludzkiego wirusa brodawczaka HPV do POZ na terenie powiatu łódzkiego wschodniego oraz rozpoczęto dystrybucję szczepionek w ramach Powszechnego programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego w szkołach (do 31 grudnia 2024 r. przekazano szczepionki do 2 szkół podstawowych na terenie powiatu).

Stan sanitarno-techniczny szpitali na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego

W roku 2024 podczas bieżącej kontroli sanitarnej pobrano **16** prób bakteriologicznych czystościowych w **1** szpitalu, wyniki nie zostały zakwestionowane. Próby zostały pobrane z oddziału ogólnego.

Przedłużono terminy wykonania wydanych decyzji nakazowych na stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych lecznictwa zamkniętego. Powyższe decyzje administracyjne dotyczyły Wojewódzkiego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji Specjalistycznego Szpitala Gruźlicy, Chorób Płuc i Rehabilitacji w Tuszynie, ul. Szpitalna 5 i odnosiły się do:

- zapewnienia możliwości izolacji pacjentów w obrębie Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- zapewnienia układu pomieszczeń w służbie szatniowej z zachowaniem ruchu jednokierunkowego na Bloku Operacyjnym.

Stan techniczny i funkcjonalność nadzorowanych podmiotów leczniczych zamkniętych

Wojewódzki Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Tuszynie, ul. Szpitalna 5:

- wyremontowano łazienkę personelu na Bloku Operacyjnym i w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- pomalowano pomieszczenie brudownika na Bloku Operacyjnym, w Oddziale Wewnętrznym i Oddziale Chirurgii Klatki Piersiowej,
- w Oddziale Urologii i Onkologii Urologicznej pomalowano pomieszczenia magazynu oddziałowego oraz 2 sale chorych, jak również wymieniono 24 skrzydła drzwiowe do sal chorych i innych pomieszczeń w oddziale,
- w II Oddziale Pulmonologii zamontowano klimatyzator w sali bronchoskopowej, pomalowano: korytarz przy windach, pomieszczenia pracowni spirometrycznej, korytarz - odcinek „c”, pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie magazynu bielizny, pomieszczenie sanitarno-higieniczne,
- w Oddziale Rehabilitacji Ogólnoustrojowej pomalowano pomieszczenia sal chorych wraz z łazienkami i przedsionkami oraz pomieszczenia laseroterapii.

W 2024 r. na terenie powiatu łódzkiego wschodniego rozpoczęły działalność leczniczą 4 podmioty lecznicze: Klinika Stomatologiczna Zdrowy Uśmiech Piotr Sołtysiak w Tuszynie, ul. Żeromskiego 36, Punkt Pobrań Diagnostyka w Koluszkach, ul. Brzezińska 54,

Gabinety Medycyny Estetycznej Magdalena Kacprzyk – Kozłowska w Koluszkach, Plac Obrońców Warszawy 2, Stomatologia Pro Familia Ewa Zybowska-Łebkowska w Koluszkach, ul. Akacjowa 17. Swoją działalność leczniczą zakończyło 6 podmiotów leczniczych: Gabinet Stomatologiczny Krzysztof Wieczorek w Stróży, ul. Klubowa 6, Gabinet Stomatologiczny J. Chądzyńska-Bieniek w Koluszkach, ul. Sikorskiego, SPZOZ gminna Przychodnia Zdrowia Pomoc Nocna i Świąteczna w Koluszkach, ul. Przejazd 6, Gabinet Stomatologiczny Paweł Piekarski w Koluszkach, Pl. Obr. Warszawy, Diagnostyka Punkt Pobrań w Koluszkach, ul. Przejazd 5 Koluszki, Gabinet Ginekologiczny Barbara Michalak w Koluszkach, ul. Kasztanowa 6.

Dezynfekcja w podmiotach leczniczych

Na terenie powiatu łódzkiego wschodnim podmioty lecznicze udzielające całodobowych świadczeń zdrowotnych nie posiadają w swojej strukturze centralnej sterylizatorni.

Narzędzia po użyciu przekazywane są do sterylizatorni zlokalizowanej poza szpitalem „na sucho” lub po zabezpieczeniu preparatem zapobiegającym zaschnięciu materiału biologicznego, w pojemnikach transportowych. Odchodzi się od dwuetapowej dezynfekcji narzędzi, która polegała na dezynfekcji wstępnej metodą manualną w gabinetach diagnostyczno-zabiegowych znajdujących się w oddziałach oraz dezynfekcji zasadniczej w Centralnej Sterylizatorni.

W podmiotach leczniczych udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych stosowana jest manualna metoda dezynfekcji narzędzi. Podmioty często wyposażone są w myjki ultradźwiękowe.

Preparaty dezynfekcyjne stosowane w podmiotach leczniczych posiadały kartę charakterystyki preparatu oraz zarejestrowane były i dopuszczone do obrotu przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Sterylizacja w Szpitalach

Narzędzia wielokrotnego użycia sterylizowane były w obrębie podmiotu leczniczego.

W Punktach sterylizacyjnych wyposażonych w autoklawy parowe przelotowe i nieprzelotowe oraz autoklawy plazmowe wykonywano dekontaminację narzędzi.

Sterylizacja w szpitalu publicznym:

- Wojewódzki Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej - Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Łodzi, ul. Okólna 181: Specjalistyczny Szpital Gruźlicy Chorób Płuc i Rehabilitacji w Tuszynie, ul. Szpitalna 5 – Punkt sterylizacji przy Bloku Operacyjnym wyposażony w 1 przelotowy autoklaw parowy i 1 sterylizator plazmowy.

Sterylizacja w szpitalach niepublicznych:

- NZOZ Prywatna Klinika Psychiatryczna Inventiva w Tuszynie, ul. Polna 16/20 – wyłącznie sprzęt jednorazowego użycia,
- Szpital Ortho Sport Clinic w Rzgowie, ul. Rudzka 34/36 –Punkt Sterylizacyjny przy Bloku Operacyjnym, wyposażony w 1 przelotowy autoklaw parowy (umowa użyczenia, właściciel „Gameta – Szpital” sp. z o. o. i wspólnicy – Spółka komandytowa).

Sterylizacja w placówkach leczenia otwartego:

W placówkach leczenia otwartego sterylizacja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się głównie w nieprzelotowych autoklawach parowych. Przy zachowanym jednokierunkowym ciągu technologicznym wykonywany jest proces dekontaminacji w gabinetach zabiegowych lub wydzielonych pomieszczeniach. Zgodnie z obowiązującymi przepisami sterylizatornie podręczne wyposażone są w zlewy dwukomorowe i stanowiska higienicznego mycia rąk zorganizowane poza blatem roboczym. Podmioty lecznicze korzystają również ze sprzętu jednorazowego lub zawierają umowę na wykonywanie usług sterylizacji z podmiotami zewnętrznymi.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi w trakcie kontroli oceniają prawidłowość wyrobu sterylnego, m. in.:

- systematyczne wykonywanie testów biologicznych potwierdzających skuteczność procesów sterylizacji (Sporal A),
- wykonywanie testów Bowie Dick przed rozpoczęciem pracy autoklawu,
- przeglądy techniczne autoklawu,
- obecność wskaźników chemicznych, wewnątrz- i zewnątrz pakietowych,
- wygląd pakietów z narzędziami,
- czas oraz sposób i miejsce przechowywania pakietów z narzędziami po sterylizacji.

Ogniska epidemiczne

W 2024 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi zgłoszono 2 ogniska epidemiczne o różnej etiologii. Były to ogniska szpitalne.

Zgłaszane ogniska dotyczyły:

- *Clostridioes difficile* – 1 ognisko,
- Norowirus – 1 ognisko.

W 2024 r. w systemie SEPIS nie zarejestrowano ognisk epidemicznych o etiologii SARS-CoV-2.

Szczepienia

Bezpłatne zalecane szczepienia przeciw HPV

W 2024 r. PSSE w Łodzi kontynuowała dystrybucję szczepionek chroniących przed chorobami wywołanymi przez ludzkiego wirusa brodawczaka HPV. Odbiorcami preparatów były POZ, a od 1 września 2024 r. dodatkowo za pośrednictwem POZ szkoły podstawowe na terenie powiatu łódzkiego wschodniego, które realizują wskazane szczepienia w ramach

Powszechnego programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego, skierowanego do dzieci i młodzieży w wieku 9-14 lat.

Powszechny program szczepień przeciw HPV obowiązuje od 1 czerwca 2023 r. i realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 uzupełniając bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży. Program obejmuje szczepienia dla dziewcząt i chłopców.

Dostępne szczepionki:

- 2-walentna szczepionka Cervarix,
- 9-walentna szczepionka Gardasil 9,

Szczepienia przeciwko COVID-19

W dalszym ciągu prowadzone są szczepienia przeciw COVID-19. Szczepienia można wykonać w podmiotach wykonujących działalność leczniczą i aptekach. Aktualnie dostępna jest jednodawkowa szczepionka Spikevax JN.1, działająca na nowy podwariant koronawirusa JN.1 Omikron. Od ostatniego szczepienia przeciw COVID-19 należy zachować odstęp co najmniej 3 miesiące (90 dni). Szczepionką Spikevax JN.1 zaszczepić może się każda osoba, która skończyła 12 lat. Dla dzieci młodszych, w wieku od 6 miesięcy do 11 lat, jest przeznaczona Spikevax JN.1 Junior o dawce 0,25 ml.

Szczepienie jest szczególnie zalecane:

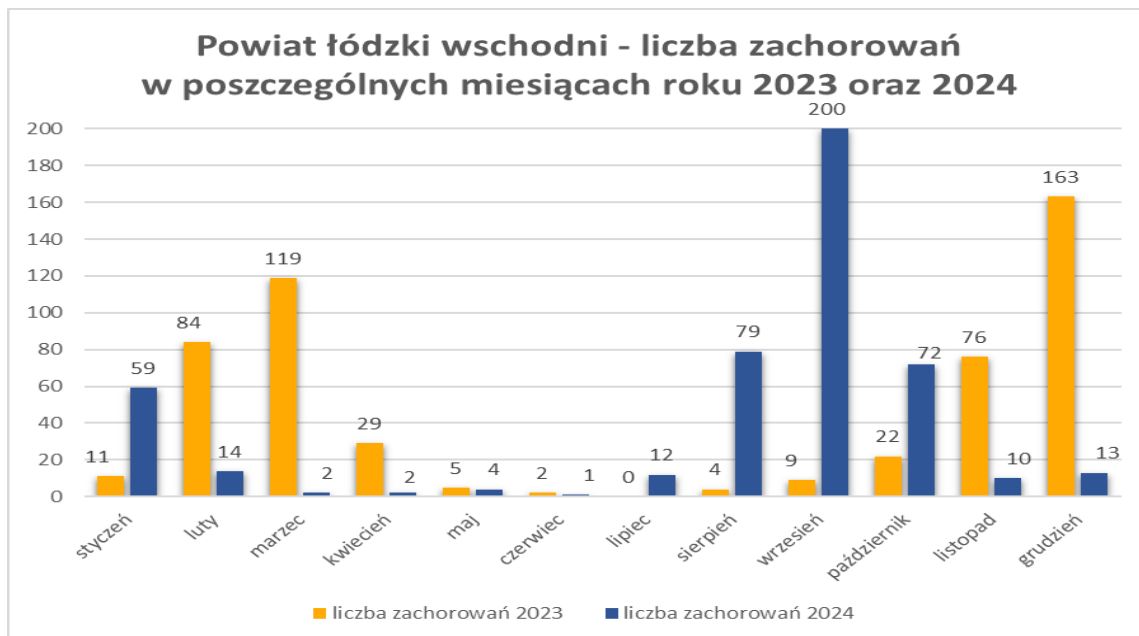
- osobom powyżej 60 roku życia,
- dzieciom, młodzieży i dorosłym z chorobami współistniejącymi, czyli otyłością ($BMI \geq 25$), cukrzycą, przewlekłą chorobą płuc, przewlekłą chorobą nerek, chorobą układu sercowo-naczyniowego, zaburzeniami neurorozwojowymi, aktywną chorobą nowotworową, chorobą immunosupresyjną lub leczeniem immunosupresyjnym,
- pracownikom ochrony zdrowia, zwłaszcza mającym bezpośredni kontakt z pacjentami
- i materiałem zakaźnym.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie łódzkim wschodnim w 2024 roku

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań Covid-19

W roku 2024 wykryto - **468** przypadków zakażeń Sars-CoV-2 (w 2023 r. - 524 zgłoszenia), 18 osób wymagało hospitalizacji. Liczba wykrywanych przypadków zakażeń Sars-CoV-2 była największa we wrześniu 2024 r. Pacjenci diagnozowani byli głównie w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej, w których wykonywane są testy combo w kierunku Covid-19, Grypy A, Grypy B oraz RSV. Obserwowany był także znaczny spadek liczby zgonów wśród pacjentów chorujących na Covid-19 - odnotowano 1 zgon w roku 2024 .

Rysunek 1. Liczba przypadków Sars-CoV-2 w powiecie łódzkim wschodnim w 2024 r.

Rysunek 2. Liczba przypadków Sars-CoV-2 w powiecie łódzkim wschodnim w 2024 r.

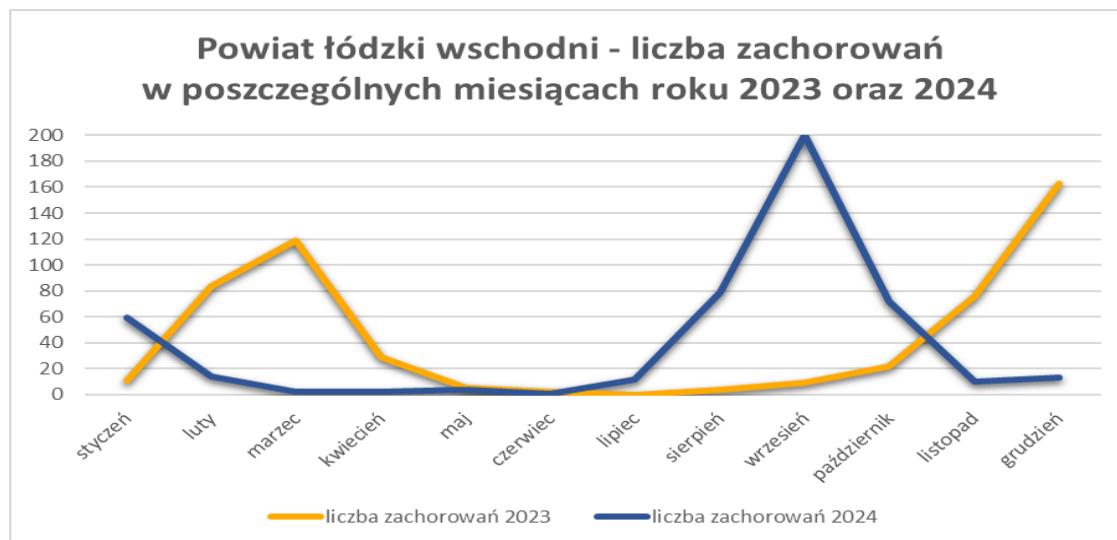

Tabela 1. Przypadki COVID-19 w powiecie łódzkim wschodnim w 2023 i 2024 r.

miesiąc	Rok 2023		Rok 2024	
	Liczba zarejestrowanych przypadków zakażeń SARS-CoV-2	Zapadalność na 100 tys. ludności	Liczba zarejestrowanych przypadków zakażeń SARS-CoV-2	Zapadalność na 100 tys. ludności
styczeń	11	14,8	59	78,7
luty	84	112,7	14	18,7
marzec	119	159,6	2	2,7
kwiecień	29	38,9	2	2,7
maj	5	6,7	4	5,3
czerwiec	2	2,7	1	1,3
lipiec	0	0,0	12	16,0
sierpień	4	5,4	79	105,3
wrzesień	9	12,1	200	266,6
październik	22	29,5	72	96,0
listopad	76	101,9	10	13,3
grudzień	163	218,6	13	17,3
SUMA	524	702,9	468	623,9

Liczba ludności **75 008** (stan na 30.06.2024 r.)

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Zarejestrowano wzrost ogólnej liczby przypadków **zatruc i zakażeń pokarmowych** o etiologii bakteryjnej i wirusowej w porównaniu z rokiem 2023.

W 2024 r. odnotowano **17** zatruc pokarmowych bakterią ***Salmonella sp.*** (w 2023 r. – 28 przypadków), 12 osób wymagało hospitalizacji.

Nie wykryto przypadku **szigelozy**, jednostki chorobowej wywołanej przez bakterię ***Shigella sp.***, identycznie jak w 2023 roku.

Nastąpił wzrost zakażeń bakterią ***Clostridioides difficile*** – 67 przypadków (w roku 2023 wykryto 38), większość zachorowań to zakażenia szpitalne.

W 2024 r. zgłoszono 127 przypadków **biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o zakaźnym pochodzeniu** (w 2023 r. - 50), w tym 31 u dzieci do lat 2. Wśród osób chorych 35 wymagało hospitalizacji, w tym 4 dzieci do lat 2.

Odnotowano 5 zakażeń bakteryjnych jelitowych wywołanych przez ***E. coli* biegunkotwórczą** (w 2023 r. 1 przypadek) oraz 4 przypadki wywołane przez ***E. coli* inną i BNO** (w 2023 r. 1 zachorowanie).

Zgłoszono również zakażenia jelitowe bakteryjne inne nieokreślone - 5 przypadków (w 2023 r. także 5 przypadków), identycznie jak w 2023 r. nie zgłoszono zakażeń bakteryjnych jelitowych innych określonych.

Wśród wyżej wymienionych zakażeń jelitowych bakteryjnych, 5 przypadków dotyczyło dzieci do lat 2, jedno z nich wymagało hospitalizacji.

Odnotowano 1 przypadek **jersiniozy jelitowej**, zakażenia wywołanego przez bakterię ***Yersinia sp.*** (w 2023 r. również 1 zachorowanie), nie zarejestrowano natomiast przypadków **jersiniozy pozajelitowej** (w 2023 roku - 1 przypadek).

Wykryto 4 przypadki **giardiozy**, choroby pasożytniczej wywoływanej przez pierwotniaka ***Giardia sp.***, w roku poprzednim odnotowano 1 zachorowanie, a także 1 zachorowanie na **kryptosporydiozę**, inwazyjną chorobę pasożytniczą wywoływaną przez pierwotniaka ***Cryptosporidium sp.*** (w roku poprzednim brak zachorowań).

Stwierdzono nieznaczny wzrost **wirusowych zakażeń jelitowych** wywoływanych przez **rotawirusy** – 15 przypadków (w 2023 r. – 11), 14 osób było hospitalizowanych. W przypadku zakażeń wywołanych przez **norowirusy** odnotowano 20 zakażeń (w roku poprzednim 10), spośród których 9 chorych wymagało hospitalizacji.

Zgłoszono również **wirusowe zakażenia jelitowe inne określone** - 14 przypadków (w 2023 r. - 20), nie odnotowano natomiast **nieokreślonych wirusowych zakażeń jelitowych** (w roku 2023 – 3 zgłoszenia).

Wśród wyżej wymienionych wirusowych zakażeń jelitowych, 7 przypadków dotyczyło **dzieci do lat 2** (w 2023 roku 11 dzieci), wszystkie wymagały hospitalizacji (w 2023 r. - 10 hospitalizowanych dzieci).

W 2024 roku odnotowano 1 przypadek **listeriozy**, osoba wymagała leczenia szpitalnego, w 2023 r. również 1 przypadek zakażenia.

Choroby zakaźne wieku dziecięcego

W roku 2024 sytuacja epidemiologiczna chorób wieku dziecięcego uległa zmianie w porównaniu do 2023 r. Wzrost zachorowań dotyczył **ospy wietrznej** – 509 przypadków, głównie u dzieci niezaszczepionych przeciwko tej chorobie, 5 z nich wymagało hospitalizacji. W roku 2023 odnotowano 242 zachorowania na tę jednostkę chorobową.

Nieznaczny spadek zachorowań dotyczył **plonicy** - 89 przypadków w porównaniu do 94 z roku 2023. Wśród osób zakażonych 2 były hospitalizowane.

Znacznemu pogorszeniu uległa sytuacja zachorowań na **krztusiec** - **177** przypadków w 2024 r. (spośród których 13 było leczone w warunkach szpitalnych) w porównaniu do 11 przypadków w roku 2023. Wymienione zachorowania dotyczyły osób dorosłych i dzieci. Tendencja wzrostowa zachorowań dotyczyła całej Polski, w powiecie łódzkim-wschodnim utrzymywała się od lipca 2024 r., ze szczytem zachorowań w październiku 2024 r., i trwała do końca roku.

W 2024 r. odnotowano **49** przypadków zakażeń **RSV**, w roku ubiegłym wykryto **12** przypadków, w tym, 26 u dzieci do lat 2 (11 chorych wymagało hospitalizacji, w tym 8 dzieci do lat 2).

Tabela 2. Zachorowania na ospę wietrzną w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

	Rok 2023		Rok 2024	
	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 000	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 000
Ospa wietrzna	242	324,61	509	678,59
Płonica	94	126,09	89	118,65
Grypa	149	199,87	436	581,27
RSV	12	16,10	49	65,33
Świnka	2	2,68	1	1,33
Różyczka	1	1,34	-	-
Krztusiec	11	14,76	177	235,97

Rysunek 3. Zachorowania na ospę wietrzną w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

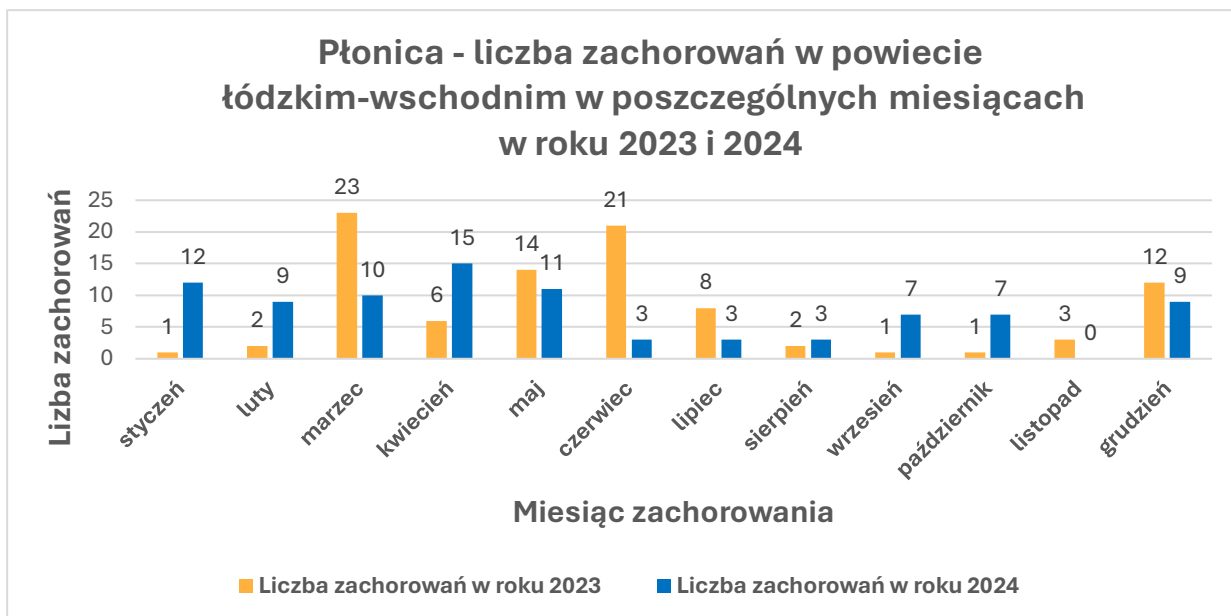
Rysunek 4. Zachorowania na ospę wietrzną w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

Tabela 3. Zarejestrowane przypadki krztuśca w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

miesiąc	Rok 2023		Rok 2024	
	Liczba zarejestrowanych przypadków krztuśca	Zapadalność na 100 tys. ludności	Liczba zarejestrowanych przypadków krztuśca	Zapadalność na 100 tys. ludności
styczeń	1	1,3	0	0,0
luty	0	0,0	4	5,3
marzec	1	1,3	1	1,3
kwiecień	3	4,0	11	14,7
maj	0	0,0	4	5,3
czerwiec	1	1,3	6	8,0
lipiec	0	0,0	22	29,3
sierpień	1	1,3	23	30,7
wrzesień	0	0,0	27	36,0
październik	2	2,7	37	49,3
listopad	1	1,3	20	26,7
grudzień	1	1,3	22	29,3
SUMA	11	14,8	177	236,0

Rysunek 5. Zachorowania na płonicę w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

Rysunek 6. Zachorowania na płonicę w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

Rysunek 7. Zachorowania na RSV w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

Rysunek 8. Zachorowania na RSV w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

Choroby inwazyjne

Odnotowano wzrost zachorowań na **inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*** – 18 przypadków, u 15 pacjentów zdiagnozowano różę, u 1 zespół wstrząsu toksycznego, u 2 inną określoną i nieokreśloną, 8 chorych hospitalizowano (w 2023 roku było 11 przypadków ogółem).

Zarejestrowano **5 przypadków inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae***, w 2023 r. – 4 zachorowania. Zdiagnozowano 4 przypadki posocznicy, oraz 3 zakażenia inne określone i nieokreślone (poszczególne jednostki mogą współwystępować, np. w postaci posocznicy i zapalenia płuc). Wszystkie osoby chore wymagały hospitalizacji. Chorowały osoby niezaszczone przeciwko pneumokokom.

Wykryto 1 przypadek **inwazyjnej choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae***, w 2023 roku nie odnotowano zachorowań.

Wirusowe zapalenie wątroby

W 2024 r. w powiecie łódzkim wschodnim odnotowano 25 przypadków zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby** (w 2023 r. – 15 zachorowań).

Spośród zgłoszonych zachorowań wszystkie przypadki to zachorowania **przewlekłe: WZW B – 21 przypadków oraz 4 przypadki WZW C.**

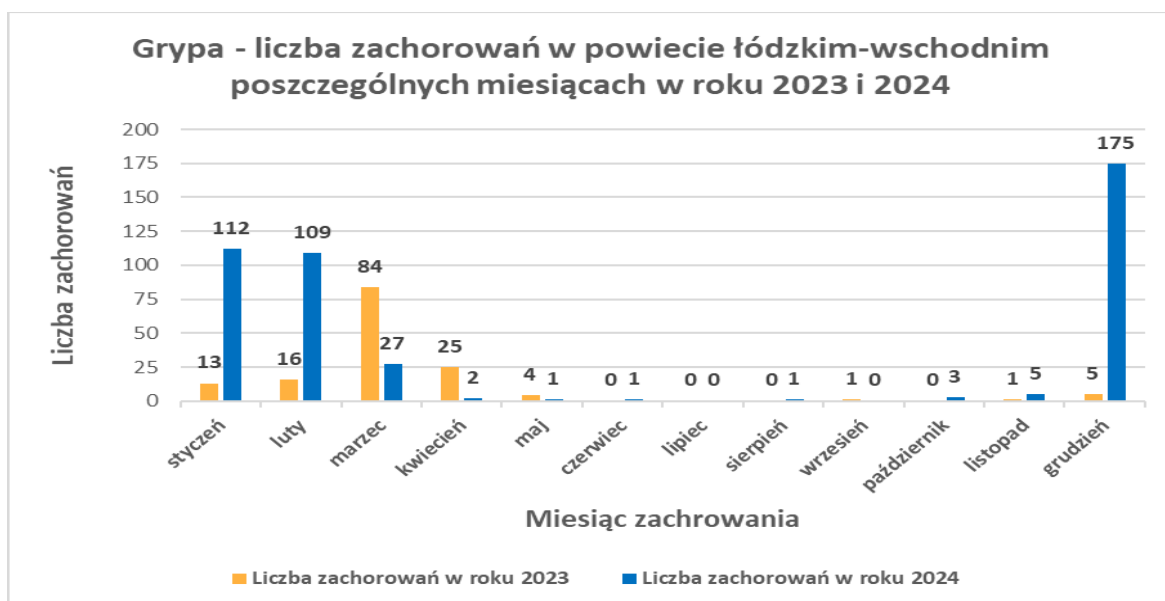
Grypa

W 2024 r. zarejestrowano 3 przypadki grypy **potwierdzone badaniem molekularnym** (2 osoby wymagały hospitalizacji), 2 spośród nich wykryto u dzieci do 14 r. ż. (1 dziecko hospitalizowane), w roku 2023 r. odnotowano 7 przypadków potwierdzonych badaniem PCR.

Większość zachorowań na grypę było diagnozowanych za pomocą **szybkiego testu antygenowego**, w 2024 r. zdiagnozowano **433** przypadki (w roku 2023 - 142), 12 osób hospitalizowano.

W dalszym ciągu obserwujemy niskie zainteresowanie społeczeństwa szczepieniami przeciwko grypie, zwłaszcza u dzieci. Grypa stanowi jednostkę chorobową, która często przebiega z powikłaniami u pacjenta i wymaga wówczas hospitalizacji.

Rysunek 9. Zachorowania na gripę w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

Rysunek 10. Zachorowania na gripę w 2024 r. w porównaniu z 2023 r.

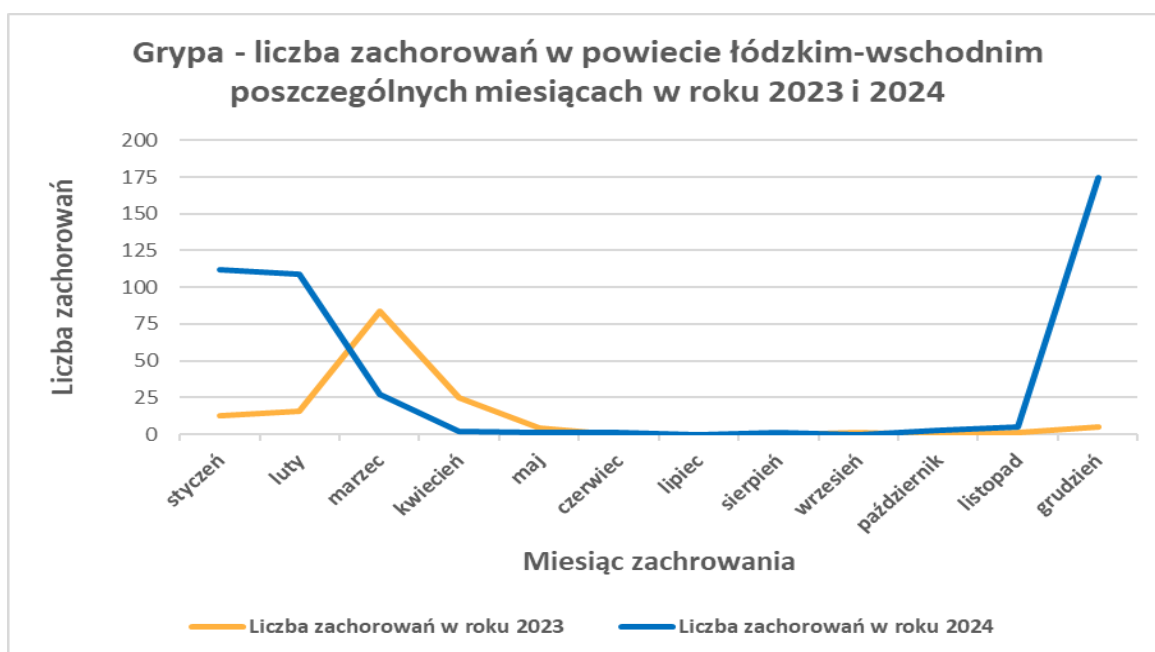

Tabela 4. Liczba zgonów/podejrzeń zgonów z powodu chorób zakaźnych w 2024 r.

Lp.	Przyczyna zgonu	Liczba zgonów oraz podejrzeń zgonów z powodu chorób zakaźnych w 2024 r. wg wieku zmarłych											
		0	1	2-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+	Ogółem
1.	Posocznica, nieokreślona									1			1
2.	Zapalenie płuc, nieokreślone											1	1
3.	Gruźlica płuc i układu oddechowego								1				1
Razem									1	1		1	3

Gruźlica

W powiecie łódzkim wschodnim odnotowano spadek liczby zachorowań na gruźlicę płucną, zarejestrowano **8 przypadków gruźlicy płucnej** (w tym 3 przypadki gruźlicy prątkującej), w porównaniu do 2023 r. – 15 przypadków zachorowań na gruźlicę płucną, w tym 6 przypadków gruźlicy prątkującej.

W powiecie łódzkim wschodnim w 2024 r. zarejestrowano **1 przypadek gruźlicy pozapłucnej**, a także **1 zgon** z powodu gruźlicy (w 2023 r. nie zarejestrowano przypadków gruźlicy pozapłucnej, zachorowań gruźlicy wśród dzieci a także zgonów z powodu gruźlicy).

Choroby przenoszone drogą płciową

W roku 2024 zarejestrowano **11 przypadków kiły** (w roku 2023 – 4 przypadki), spośród zakażeń 5 przypadków dotyczyło kiły wczesnej, 1 kiły późnej, natomiast 5 - kiły nieokreślonej.

Nie odnotowano zachorowań na **rzeżączkę** oraz choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez **Chlamydie** (w roku 2023 wykryto 4 zachorowania na rzeżączkę oraz 2 przypadki chorób przenoszonych drogą płciową wywołanych przez *Chlamydie*).

Pokąsania ludzi przez zwierzęta

Na terenie powiatu łódzkiego wschodniego w 2024 roku odnotowano **67 przypadków pokąsań** ludzi przez zwierzęta (w 2023 r. odnotowano 56), wśród których potrzebą **szczepień przeciw wściekliznie** objęto **31 osób** (w roku 2023 – 17).

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi w 2023 r. nie zgłoszono przypadków wykrycia wścieklizny wśród zwierząt na terenie powiatu łódzkiego wschodniego.

Tabela 5. Przypadki pokąsań ludzi przez zwierzęta w roku 2024 w porównaniu z 2023 r.

	Rok 2023		Rok 2024	
	liczba przypadków	%	liczba przypadków	%
Pokąsania ogółem	56		67	
Pokąsania, po których zakwalifikowano do szczepienia p/wścieklicznie	17	30,4	31	46,3
Pokąsania przez zwierzęta domowe - psy, koty	54	96,4	60	89,6
Pokąsania przez zwierzęta dzikie	2	3,5	7	10,4
Inne zwierzęta domowe będące sprawcami pokąsań	-		-	
Zwierzęta dzikie będące sprawcami pokąsań	małpa, nietoperz		nietoperz, wiewiórka, szczur, kuna, mysz polna, jeż	

W 2024 r. odnotowano w powiecie łódzkim wschodnim następujące jednostki chorobowe:

- **borelioza** - 59 zachorowań, w tym 4 przypadki neuroboreliozy (34 w roku 2023 r., w tym 2 neuroboreliozy),
- **legioneloza** – 2 przypadki choroby legionistów (w 2023 r. brak zachorowań),
- **kleszczowe zapalenie mózgu** -1 przypadek (w 2023 r. brak zachorowań),
- **inne wirusowe zapalenie mózgu (opryszczkowe)** – 1 przypadek (w 2023 r. także 1 zachorowanie),
- **wirusowe zapalenie opon mózgowych enterowirusowe** – 1 przypadek (w 2023 r. brak zachorowań),
- **bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne, nieokreślone** - 1 przypadek (w 2023 r. brak zachorowań),
- **zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone** – 2 przypadki (w 2023 r. - 1 zachorowanie),
- **gorączka denga** – 2 przypadki (w 2023 r. brak zachorowań),
- **HIV** - 2 nowo wykryte zakażenia (w 2023 r. 2 przypadki).

Nie zarejestrowano przypadków:

- cholery,
- duru brzuszego oraz durów rzekomych,
- szigelozy,
- inwazyjnej choroby meningokokowej,
- zakażeń bakteryjnych wywołanych przez *E.coli* enterokrwotoczną,
- zatruc pokarmowych: jadem kielbasianym, *Clostridium perfringens* oraz gronkowcowych,
- gorączki zachodniego Nilu,
- bąblowicy, włośnicy, brucelozy,
- toksoplazmozy wrodzonej.
- błonicy, odry, tężca,
- malarii,
- AIDS.

Ogniska epidemiczne

W 2024 r. zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne o etiologii zatrucia pokarmowego wywołane przez bakterię *Salmonella* sp.

Tabela . Zarejestrowane przypadki chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc w powiecie łódzkim-wschodnim w roku 2024 w porównaniu do roku 2023

ANALIZA PORÓWNAWCZA CHOROÓB ZAKAŹNYCH W LATACH 2023-2024 ŁÓDŹ-POWIAT							
Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2023		2024	
				Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. ludności	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. ludności
1	A00	Cholera ^{CR}					
2	A01.0	Dziewięć miesięcy ^{CR}					
3	A01.1-3	Dziewięć miesięcy A, B, C ^{CR}					
4	A02.0	Salmonella	zatrucie pokarmowe ^{CR/PL}	28	38,0	17	22,7
5	A02.1		posocznic ^{PL}				
6	A02.2-8		inne zakażenie po jelitowe ^{PL}	1	1,3		
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{CR}					
8	A04.0-2	Inne	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL/PL}	1	1,3	5	6,7
9	A04.3	bakteryjne	wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczna) ^{CR}				
10	A04.4	zakażenia	wywołane przez <i>E. coli</i> inną i bno	1	1,3	4	5,3
11	A04.5	jelitowe	wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{CR}				
12	A04.6	(ogółem)	wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>Pseudotuberculosis</i> ^{CR}	1	1,3	1	1,3
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i> ^{PL}	38	51,0	67	89,3
14	A04.8		inne określone				
15	A04.9		nieokreślone	5	6,8	5	6,7
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{PL}		3	4,0	5	6,7
17	A05.0	Inne	gronkowcowe				
18	A05.1	bakteryjne	jadem kiełbasianym (botulizm) ^{CR/PL}				
19	A05.2	zatrucia	wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>				
20	A05.3-8	pokarmowe	inne określone				
21	A05.9	(ogółem)	nieokreślone				
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ^{PL}					
23	A07.1	Giardioza (lamblioza) ^{CR}		1	1,3	4	5,3
24	A07.2	Kryptosporydioza ^{CR}				1	1,3
25	A08.0	Wirusowe	wywołane przez rotawirusy	11	15,0	15	20,0
26	A08.1	zakażenia	wywołane przez norowirusy	10	13,4	20	26,7
27	A08.2-3	jelitowe	inne określone	20	27,0	14	18,7
28	A08.4	(ogółem)	nieokreślone	3	4,0		
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{PL}		11	15,0	7	9,3
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe bno, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	50	67,1	127	169,3
31			w tym u dzieci do lat 2	13	17,4	31	41,3
32	A20	Dżuma ^{CR}					
33	A21	Tularemia ^{CR}					
34	A22	Wąglik ^{CR}					
35	A23	Brucelloza: nowe zachorowania ^{CR}					
36	A24.0	Nosacizna ^{PL}					
37	A27	Leptospiroza ^{CR}					
38	A28.2	Jersinioza jelitowa ^{PL}		1	1,3		
39	A31	Mikobakteriozy - inne i bno					
40	A32	Listerioza ^{CR}		1	1,3	1	1,3
41	A33-A35	Tępic ^{CR}	ogółem				
42	A33		noworodków				
43	A36	Błonica ^{CR}					
44	A37	Krzusiec ^{PL}		11	15,0	177	236,0
45	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		94	126,1	89	118,7

46	A39	Choroba	ogółem				
47	A39.0; A39.8;G05.0	meningokokową, inwazyjną ^{EE/PL, R)}	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
48	A39.1-4		posocznic				
49	A39.5-9		inna określona i nieokreślona				
50	wym. niżej	Choroba	ogółem	11	15,0	18	24,0
51	A46	wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjną ^{PL, *)}	róża	9	12,1	15	20,0
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego			1	1,3
53	B95.0;O85		gorączka pokładowa				
54	B95.0/(-)		inna określona i nieokreślona ^(R)	2	2,7	2	2,7
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów ^{EE/PL}			2	2,7
56	A48.2		gorączka Pontiac ^{PL}				
57	A50	Kiła ^{EE/PL}	wrodzona				
58	A51		wczesna	1	1,3	5	6,7
59	A52		późna			1	1,3
60	A53		inne postacie kiły i kiła nieokreślona	3	4,0	5	6,7
61	A54	Rzeźączka ^{EE/PL}		4	5,4		
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez <i>Chlamydie</i> ^{EE/PL}					
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez <i>Chlamydie</i> ^{EE/PL}		2	2,7		
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem ^{EE/PL}	34	45,6	59	78,7
65			neuroborelioza ^{EE}	2	2,7	4	5,3
66	A70	Ornitazy (zakazenia <i>Chlamydia psittaci</i>)					
67	A75	Dur wysypkowy					
68	A78	Gorączka Q ^{EE}					
69	A77; A79	Gorączka płamista i inne riketsjy ⁽¹⁾					
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{EE/PL}	wywołane dzikim wirusem				
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego				
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat					
73	A81.0	Encefalopatie	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}				
74	A81.0	gnąca aste	wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{EE}				
75	A81		inne i nieokreślone				
76	A82	Wścieklizna ^{EE}					
77	Z20.3/ Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ⁽¹⁾		17	22,8	31	41,3
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{EE}				1	1,3
79	B00.4	Inne	opryszczkowe	1	1,3	1	1,3
80	A81.1;A83; A85;B02.0	wirusowe zapalenie	inne określone				
81	A86	mózgu	nieokreślone				
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ⁽¹⁾				
83	A87.0	Wirusowe	enterowirusowe			1	1,3
84	B00.3	zapalenie	opryszczkowe				
85	A87.1- 9;B02.1	opon	inne określone i nieokreślone				
86	—	mózgowych	w innych chorobach objętych MZ-56 ⁽¹⁾				
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{EE}				2	2,7
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chikungunya ^{EE}					
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{EE}					
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika ^{EE}					
91	A95	Żółta gorączka ^{EE}					
92	A96.2;A96.3- 4	Wirusowe gorączki	Ebola, Marburg, Lassa ⁽¹⁾				
93	A96.8-1,8-9; A98.0-2,5- 8,A99	krwotoczne ^{EE}	inna określona i nieokreślona ⁽¹⁾				

94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}					
95	B01	Ospa wietrzna		242	324,6	509	678,6
96	B03	Ospa prawdziwa ^{EE}					
97	B04	Ospa małpia ^{EE}					
98	B05	Odra ^{EE}					
99	B06	Różyczka ^{EE/PL}		1	1,3		
100	B08.8	Pryszczycyca					
101	B15	Wirusowe	typu A ^{EE}				
102	B16	zapalenie	typu B - ostre ^{EE/PL}				
103	B18.0-1	wątroby	typu B - przewlekłe i bno ^{EE/PL, 15)}	10	13,4	21	28,0
104	B17.1		typu C - ostre - ogółem ^{EE/PL}				
105	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE				
106	B18.2		typu C - przewlekłe i bno ^{EE/PL, 16)}	5	6,7	4	5,3
107	B17.0.2-9; B18.8-9;B19		inne i nieokreślone				
108	B20-B24	AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{EE/PL}					
109	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{EE, 17)}		3	4,0	2	2,7
110	B26	Świnka (nagminne zapalenie przysadnic) ^{EE/PL}		2	2,7	1	1,3
111	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{EE}					
112	B67	Bąblowica (echinokokoz) ^{EE}					
113	B69	Wagrzycyca (cysticerkoza)					
114	B75	Włośnica ^{EE}					
115	wym. niżej	Choroba wywołana przez	ogółem	4	5,4	5	6,7
116	B95.3/G04.2; G00.1	<i>Streptococcus pneumoniae</i> ,	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
117	A40.3	inwazyjna ^{EE, 18)}	posocznicza	3	4,0	4	5,3
118	J13;B95.3/(...)		inna określona i nieokreślona	2	2,7	3	4,0
119	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zakaż. <i>E. coli</i> ^{EE, 19)}					
120	wym. niżej	Choroba wywołana przez	ogółem			1	1,3
121	B96.3/G04.2; G00.0	<i>Haemophilus influenzae</i> ,	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
122	A41.3	inwazyjna ^{EE/PL, 20)}	posocznicza				
123	A49.2;J14; B96.3/(...)		inna określona i nieokreślona			1	1,3
124	G01;G04.2; G05.0	Bakteryjne zapalenie	w innych chorobach objętych MZ-56 ²¹⁾				
125	G00.2-8;G04.2	opon mózgowych i/lub mózgu	inne określone				
126	G00.9;G04.2		inne, nieokreślone			1	1,3
127	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		1	1,3	2	2,7
128	G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		1	1,3		
129	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{EE/PL, 22)}					
130	J10-J11	Grypa ^{EE/PL}	ogółem	7	9,4	3	4,0
131			u dzieci w wieku 0-14 lat	6	8,0	2	2,7
132	P35.0	Wrodzone	różyczka wrodzona ^{EE}				
133	P35.8	choroby	choroba wywołana przez wirus Zika ^{EE}				
134	P35.3-9	wirusowe	inne określone i nieokreślone ¹¹⁾				
135	P37.1	Inne wrodzone zakażenia	toksoplazmoza ^{EE}				
136	P37.2	i choroby	listerioza ^{EE}				
137	P37.3-4,8-9	pasżytnicze	inne określone i nieokreślone ¹¹⁾				

138	U04	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{68, 23)}					
139	U07.1-2	Zakazienia SARS-CoV-2 (COVID-19) ⁶⁸		462	619,7	395	526,6
140		Zakazienia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przy wypadku moi liwie ⁶⁸		62	83,2	73	97,3
141	T60	Zatrucia pestycydami – ostre ²³⁾					
142	T61	Zatrucia naturalnie	ryby, skorupiaki i inne produkty				
143	T62.0	tokycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm ²³⁾	grzyby				
144	T62.1-2		jabłoty i inne części roślin				
145	T64		mikroorganizmy				
146	-	Ostre zatrucia substancjami szkodliwymi biologicznie i/lub chemicznie ²³⁾	drożdżaki				
147	-		polichlorowane bifenyle				
148	-		inne określone i nieokreślone				
149	-		prawdopodobnie powiązane epidemiologicznie				
150	-	Ciężkie ostre zapalenia wątroby o nieustalonej etiologii ^{68, 24)}					
151	J12.1; J20.5; J21.0; B97.4 (...)	Zakazienia	ogółem	12	16,1	49	65,3
152		wirusem RSV	w tym u dzieci do lat 2	4	5,4	26	34,7
153	J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego ²⁵⁾		142	190,5	433	577,3

Oddział Nadzoru Higieny Komunalnej

W 2024 r. Oddział Nadzoru Higieny Komunalnej prowadził:

1. nadzór nad jakością wody:
 - przeznaczonej do spożycia,
 - na pływalniach,
 - w kąpieliskach,
 - w instalacjach wody ciepłej,
2. nadzór nad stanem sanitarno-porządkowym obiektów użyteczności publicznej,
3. nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i gospodarowaniem odpadami,
4. kontrole w ramach interwencji mieszkańców,
5. kontrole w ramach akcji sanitarno-porządkowej dotyczącej: posesji, terenów zielonych,
6. kontrole w ramach oceny warunków higieniczno-sanitarnych letniego wypoczynku.

Działania merytoryczne związane z prowadzeniem nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:

1. w ewidencji **38** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, **1** wodociąg lokalny należący do innych podmiotów zaopatrujących w wodę niż przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, **1** ujęcie awaryjne (Tuszyn, ul. Szpitalna 5) oraz **7** ujęć indywidualnych wykorzystywanych przez podmioty działające na rynku spożywczym;
2. pobrano **172** próbki wody przeznaczonej do spożycia w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym **27** próbek nie odpowiadało wymaganiom pod względem mikrobiologicznym (ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, bakterie grupy coli, enterokoki), a **22** próbki nie odpowiadały pod względem fizykochemicznym (mętność, mangan, żelazo);

3. łącznie wykonano **640** oznaczeń mikrobiologicznych oraz **2203** oznaczeń fizykochemicznych;
4. wydano **12** decyzji nakazujących poprawę jakości wody do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym :
 - a. **5** decyzji zakazujących podawania wody do spożycia z powodu obecności bakterii *Escherichia coli* i enterokoków oraz bardzo wysokiego stężenia chloru wolnego (wodociągi: Romanów, Gałków Mały, osiedle przy ul. Wojska Polskiego, Górki Duże x 2, Szczukwin) ;
 - b. **7** decyzji stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia z powodu obecności bakterii grupy coli w ilości < 10jtk/100ml oraz utrzymującego się ponadnormatywnego stężenia manganu (wodociągi : Romanów, Brójce, Czyżeminek, Wola Rakowa, Rzgów, Szczukwin, Tuszyn, ul. 3 Maja)

Zarządcy wodociągów podjęli działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości wody.

5. na koniec 2024 r. woda we wszystkich wodociągach odpowiadała wymaganiom w/w rozporządzenia pod względem mikrobiologicznym. W dwóch wodociągach utrzymuje się ponadnormatywne stężenie manganu (Czyżeminek i Wola Rakowa) – w mocy decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia;
6. wydano **140** ocen jakości wody, w tym **4** stwierdzające brak przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenia parametrów mikrobiologicznych wody, **9** ocen stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi oraz **7** ocen obszarowych;
7. wydano **6** ocen higienicznych na materiały i wyroby stosowane w procesach uzdatniania i dystrybucji wody;
8. weryfikowano wywiązywanie się podmiotów, o których mowa w § 6, 7 i 8 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z realizacji badań jakości wody zgodnie z ustalonymi i zatwierdzonymi harmonogramami na 2024 r.;

Działania merytoryczne związane z prowadzeniem nadzoru nad jakością wody na pływalniach :

1) w ewidencji **3** pływalnie :

- **1** kryta
- **2** odkryte;

2) pobrano **20** próbek wody na pływalniach, w tym wody basenowej, doprowadzanej do pływalni oraz wody ciepłej z natrysków w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym 2 próbki nie odpowiadało wymaganiom pod względem mikrobiologicznym i 15 próbek nie odpowiadało pod względem fizykochemicznym; przekroczenia nie skutkowały wszczęciem postępowania administracyjnego ;

3) łącznie wykonano **49** oznaczeń mikrobiologicznych oraz **147** oznaczeń fizykochemicznych ;

4) wydano 2 zbiorcze oceny jakości wody na pływalniach stwierdzające, że jakość wody odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

Działania merytoryczne związane z prowadzeniem nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach:

1. w ewidencji 1 kąpielisko - „Lisowice”;
2. pobrano 1 próbkę przed otwarciem sezonu kąpielowego w ramach kontroli urzędowej; zarządca we własnym zakresie pobrał 3 próbki w trakcie sezonu kąpielowego do badań w zewnętrznym laboratorium;
3. wydano 4 bieżące oceny stwierdzające przydatność wody do kąpeli;
4. wydano 1 ocenę sezonową jakości wody w kąpielisku po zakończeniu sezonu kąpielowego.

Działania merytoryczne związane z prowadzeniem nadzoru nad jakością wody ciepłej:

1. pobrano 43 próbki wody ciepłej do badania w kierunku bakterii *Legionella sp.* z instalacji wewnętrznej w budynkach szpitali, placówkach całodobowej opieki oraz opiekuńczo-wychowawczych;
2. wydano 4 decyzje nakazujące poprawę jakości wody ciepłej do warunków rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi: w Pawilonie B i Pawilonie D Wojewódzkiego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Tuszynie, ul. Szpitalna 5, w Domu Opieki „Kalonka Sunrise” w Kaloncie, ul. Maciejkowa 1 oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Koluszkach, ul. Budowlanych 8
3. wydano 18 ocen stwierdzających brak skażenia wody ciepłej pałeczkami *Legionella sp.*, w tym 1 w instalacji wody ciepłej w obiekcie hotelowym.

Działania merytoryczne związane z prowadzeniem nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej w zakresie:

- stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej i podmiotów leczniczych,
- przygotowania obiektów użyteczności publicznej pod względem sanitarnym do sezonu letniego i kontroli bieżącej w trakcie trwania sezonu letniego,
- dokonywania oceny zagrożeń w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami korzystania z solarium i następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi,
- opiniowania pod względem sanitarnym organizowanych imprez masowych,
- stanu sanitarno-porządkowego posesji i terenów zielonych w ramach akcji „sanitarno - porządkowej WIOSNA”,
- rozpatrywania interwencji od mieszkańców powiatu.

1) w ewidencji **415** obiektów użyteczności publicznej, z czego skontrolowano **114** obiektów; przeprowadzono **125** kontroli (w tym 11 rekontroli)

2) przeprowadzono kontrolę stanu sanitarnego środków transportu:

- do przewozu zwłok – 5
- do przewozu chorych (karetki) – 3;

3) wpłynęło **14** interwencji od mieszkańców dotyczących między innymi: złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, nieruchomości i terenów posesji (wysypiska śmieci, występowania szczurów i insektów, zanieczyszczenia gleby fekaliami z szamba, niszczenia roślinności, zatrucia oparami gazu toksycznego) oraz złej jakości wody przeznaczonej do spożycia;

W ramach interwencji przeprowadzono **8** kontroli sanitarnych;

4) w ramach akcji sanitarno-porządkowej skontrolowano **11** posesji.

5) w ramach oceny warunków higieniczno-sanitarnych letniego wypoczynku w roku 2024 skontrolowano **45** obiektów użyteczności publicznej (obiekty noclegowe, miejsca obsługi podróżnych, przystanki kolejowe, stacje paliw, obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny zielone, place zabaw, piaskownice oraz toalety ogólnodostępne);

6) wydano **7** opinii dotyczących imprez masowych;

7) prowadzono nadzór nad sposobem postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego

- ✓ wydano **6** decyzji zezwalających na ekshumacje,
- ✓ wydano **10** postanowień na przywóz zwłok (szczątków),
- ✓ nadzorowano przeprowadzenie **3** ekshumacji zwłok (szczątków);

8) łącznie nałożono 6 mandatów karnych na kwotę **2100 zł** za stwierdzone nieprawidłowości stanu sanitarno-higienicznego w następujących obiektach:

rodzaj obiektu	ilość mandatów	kwota
zakład fryzjerski	2	600
zakład fryzjersko-kosmetyczny	1	500
zakład kosmetyczny	3	1000

Oddział Nadzoru Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych

W 2024 r. PPIS w Łodzi nadzorował w obrębie powiatu łódzkiego wschodniego **654** zakłady, tj.: zakłady produkcji żywności (w tym produkcja pierwotna), obiekty obrotu żywnością, zakłady gastronomiczne, zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, wytwórnie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono **224** kontroli sanitarnych, **18** interwencyjnych, **34** kontrole w ramach systemu RASFF.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badań laboratoryjnych i oceniono **9** próbek krajowych środków spożywczych, 1 zakwestionowano (mąka z ciecierzycy ze względu na niedeklarowaną obecność alergenu białka soi). Próbki żywności pobierane do badań w 2024 r. badane były w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, pozostałości metali, pozostałości pestycydów w tym tlenku etylenu, substancji dodatkowych, GMO, mykotoksyn, wwa, alkaloidów pirolizydynowych (to wtórne metabolity roślinne wydzielane przez roślinę w celu ochrony przed roślinożercami, badano suplementy diety, herbatki ziołowe, AP działają toksycznie i genotoksycznie, mogą powodować toksyczność ostrą, mutagenność, alkaloidy pirolizydynowe znajdują się w tradycyjnie stosowanych surowcach leczniczych takich jak: podbiał pospolity, ogórecznik lekarski, żywokost lekarski, lepieźnik różowy), alkaloidów tropanowych, obecności alergenów soi i orzechów ziemnych, znakowania, cech organoleptycznych.

W ramach kontroli granicznej jakości zdrowotnej przywożonych z zagranicy i wywożonych za granicę środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w tym okresie dokonano oceny ogółem **217** partii, w tym: **203** partie środków spożywczych odprawionych w oparciu o przepisy krajowe i **14** partii odprawionych w oparciu o przepisy unijne (CHEDD) (razem **217** partii środków spożywczych importowanych w miejscu docelowego przeznaczenia).

Ogółem wystawiono **195** świadectw spełnienia/niespełnienia wymagań zdrowotnych przez produkt przekraczający granicę w tym: **194** świadectw pozytywnych na środki spożywcze z importu (**182** świadectw pozytywnych na środki spożywcze odprawione w oparciu o przepisy krajowe i **12** świadectw pozytywnych na środki spożywcze odprawione w oparciu o przepisy unijne CHEDD) oraz **1** świadectwo CHEDD niespełniające wymagań zdrowotnych.

Wystawiono **155** decyzji płatniczych

Zbadano ogółem **118** próbek środków spożywczych, zakwestionowano 1, w związku z tym wydano 1 decyzję zakazującą wprowadzenia do obrotu (kmin rzymski ze względu na przekroczoną zawartość pestycydów).

Nie wystawiano świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych oraz nie wystawiano decyzji płatniczych na materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Nałożono **4** mandaty na kwotę **1400 zł**, nie prowadzono innych postępowań administracyjnych.

Oddział Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży

1. Liczba placówek w ewidencji- **75**
2. Liczba dokonanych kontroli- **81**
3. Liczba zakładów, w których stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny- **0**
4. Liczba wydanych decyzji ogółem- **0** decyzja unieruchamiająca, w tym przedłużających- **0**
5. Liczba wydanych upomnień- **0**
6. Liczba tytułów wykonawczych- **0**
7. Liczba dzieci i młodzieży objętych nadzorem- **7534**

Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Łodzi sprawuje nadzór bieżący i zapobiegawczy nad takimi placówkami jak : przedszkola, szkoły w zakresie stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń, przestrzegania przepisów sanitarnych oraz zapewnienia prawidłowych warunków zdrowotnych dla dzieci i młodzieży w tych placówkach.

Żłobki i Kluby Dziecięce

Pod nadzorem PPIS Łodzi pozostaje **9** żłobków (4 publiczne, 5 niepublicznych) i 3 kluby dziecięce. Stan sanitarno-techniczny tych placówek w roku 2023 był bez zastrzeżeń.

Przedszkola i Punkty Przedszkolne

Nadzorem objętych było **26** przedszkoli i **3** punkty przedszkolne. Nie stwierdzono uchybień dot. stanu sanitarno - higienicznego pomieszczeń placówek.

W **4** placówkach (**16** oddziałach na **261** stanowiskach) dokonano oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Szkoły Podstawowe, Zespoły Szkół, Licea Ogólnokształcące, SOSW

Nadzorem objęto uczniów, którzy uczęszczali do **25** szkół różnych typów, w tym :

1. **18** szkół podstawowych,
2. **4** zespoły szkół (2 szkolno-przedszkolne, 2 zespoły szkół ponadpodstawowych),
3. **3** liceów ogólnokształcących
4. **1** specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, w którym znajduje się 1 szkoła podstawowa i 2 oddziały przedszkolne.

Oceniono rozkłady zajęć w **168** oddziałach **18** szkół podstawowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono. **21** szkół różnych typów posiada samodzielną salę gimnastyczną. Dzieci z pozostałych szkół korzystają z miejskich hal sportowych, w 1 szkole ćwiczą na korytarzach.

We wszystkich placówkach na terenie powiatu łódzkiego – wschodniego jest zapewniony dopływ bieżącej zimnej i ciepłej wody. Placówki szkolne zapewniają papier toaletowy, mydło i możliwość higienicznego osuszania rąk po ich umyciu.

Pod nadzorem PPIS w Łodzi pozostaje także Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla dzieci i młodzieży w Koluszkach, której stan sanitarno-techniczny i higieniczny nie budził zastrzeżeń w trakcie kontroli sanitarnej.

Wnioski wynikające z oceny aktualnego stanu sanitarnego

Stan sanitarno-techniczny budynków i pomieszczeń dla dzieci i młodzieży w powiecie łódzkim wschodnim w roku 2024 nie budził zastrzeżeń.

Powstało ogółem **6** nowych placówek :

- **1** żłobek publiczny,
- **2** kluby dziecięce,
- **3** przedszkole niepubliczne.

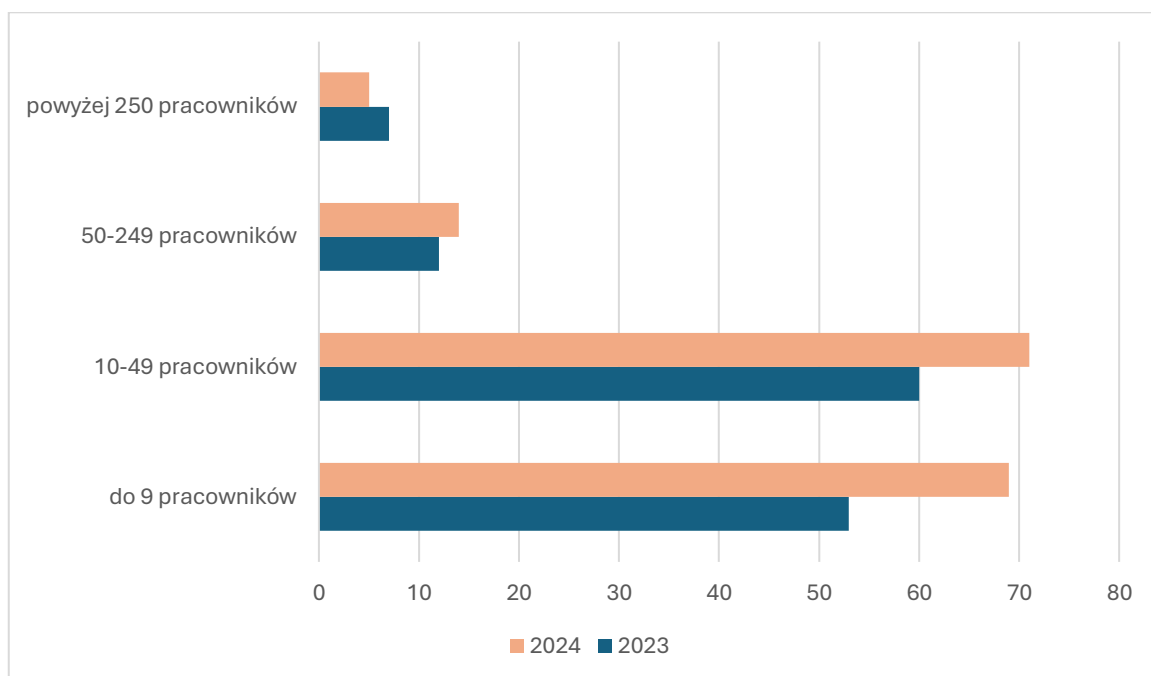
W 2024 roku na terenie powiatu łódzkiego wschodniego przeprowadzono **5** kontroli sanitarnych wypoczynku zimowego i **10** kontroli sanitarnych wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. Akcje przebiegały bez zastrzeżeń. Zajęcia dla dzieci były urozmaicone, uczestnicy brali udział w licznych wycieczkach i zajęciach świetlicowych.

W szkołach posiadających pracownie chemiczne na terenie powiatu łódzkiego wschodniego nie stwierdzono przeterminowanych niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.

Oddział Nadzoru i Higieny Pracy

W 2024 r. w ewidencji Oddziału Nadzoru Higieny Pracy zarejestrowane było **159** podmiotów gospodarczych (w roku 2023 -132) zatrudniających łącznie **8740** pracowników (2023 r.-6022). Nadal przeważają zakłady małe zatrudniające do 50 pracowników (135), co stanowi **85%** ogółu zewidencjonowanych podmiotów.

Struktura nadzorowanych zakładów pracy wg. liczby zatrudnionych pracowników w latach 2023-2024

Przeważającą działalność stanowiły zakłady produkcji wyrobów tekstylnych, przemysłu odzieżowego oraz handlu detalicznego i hurtowego.

W 2024 r. nadzorem sanitarnym objęto **57** obiektów zatrudniających łącznie **5553** pracowników.

W ramach przeprowadzonych kontroli (67) sprawdzano przestrzeganie przez pracodawców przepisów określających:

- wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy,
- stan sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy oraz zaplecza higieniczno-sanitarnego,
- przestrzeganie częstotliwości przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,

- przeprowadzanie profilaktycznych badań lekarskich,
- wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej,
- przestrzeganie przepisów zarówno ustawodawstwa krajowego jak i unijnego w zakresie wprowadzana do obrotu i stosowania chemikaliów.

W przypadkach, gdy stwierdzono naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych wszczęto postępowania administracyjne mające na celu wyegzekwowanie od pracodawców obowiązków wynikających z przepisów. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 2 decyzje nakazujące obniżenie stężeń pyłów na stanowiskach pracy.

Istotnym elementem nadzoru była ocena warunków zdrowotnych środowiska pracy. W szczególności dotyczyło to ograniczenia narażenia pracowników na czynniki szkodliwe występujące w zakładach pracy. Opierając się na wynikach badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN hałasu) stwierdzono w 2 zakładach. Jako główną przyczynę przekroczenia natężenia hałasu pracodawca wskazał trudności techniczne związane z jego wyeliminowaniem lub ograniczeniem ze względu na uwarunkowania związane z rodzajem i specyfiką procesu technologicznego.

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi występującymi w środowisku pracy

W 2024 roku w ewidencji znajdowało się 10 zakładów pracy, w których występowały szkodliwe czynniki biologiczne. Potencjalnie ekspozowanych było 69 pracowników, w tym: 54 na czynnik z 3 grupy zagrożenia (m. in. WZW typu B, WZW typu C, Mycobacterium tuberculosis). Do najbardziej, potencjalnie ekspozowanych grup zawodowych należą pracownicy zatrudnieni w podmiotach leczniczych.

Przeprowadzono 3 kontrole. Nie stwierdzono naruszeń przepisów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy

W 2024 roku czynniki rakotwórcze lub mutagenne podobnie jak w roku 2023 występowały w 17 zakładach. Spośród nich skontrolowano 7 obiektów, w których na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych ekspozowanych było 278 pracowników.

Najwięcej osób mających kontakt z czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym zatrudnionych było w podmiotach leczniczych i zakładach produkcji wyrobów tworzyw sztucznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi.

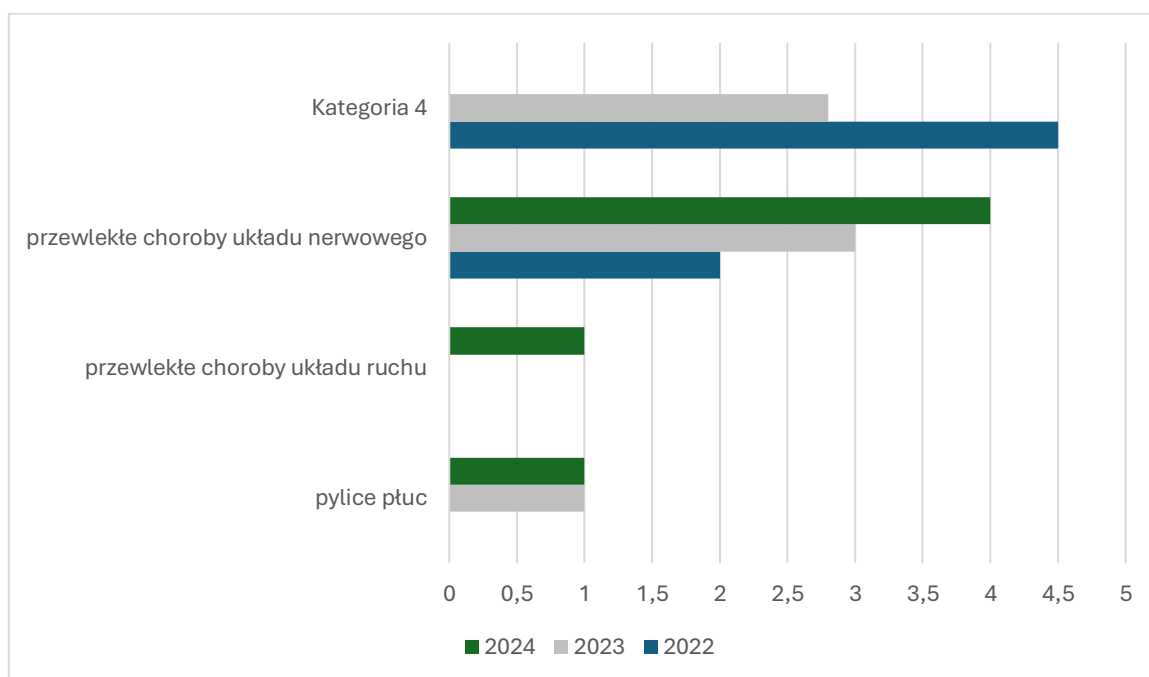
Choroby zawodowe

W 2024 r. na terenie powiatu łódzkiego-wschodniego stwierdzono 3 przypadki choroby zawodowej, w tym: (1) pod postacią przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy, (1) przewlekłej choroby układu ruchu wywołanej sposobem wykonywania pracy oraz (1) pylicy płuc.

W 2024 roku wydano **5** decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Nie stwierdzono żadnego przypadku wirusowego zapalenia płuc w przebiegu COVID-19.

Analizując lata 2022-2024 stwierdzić należy, że na terenie powiatu łódzkiego wschodniego w strukturze chorób zawodowych dominowały przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy oraz pylice płuc.

Struktura stwierdzonych chorób zawodowych w latach: 2022-2024

Nadzór nad chemikaliami

W 2024 r. działalność gospodarcza w zakresie wprowadzania do obrotu oraz stosowania substancji i mieszanin chemicznych na terenie powiatu łódzkiego wschodniego prowadzona była przez **26** podmiotów. Byli to importerzy (7), dystrybutorzy (13) dalsi użytkownicy - formulatorzy (6). W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono **5** kontroli.

Naruszenia obowiązujących przepisów stwierdzono w 2 obiektach. Nieprawidłowości dotyczyły: rozbieżności pomiędzy zapisami karty charakterystyki i oznakowaniem opakowania (dot. producenta detergentów) oraz niewłaściwego oznakowania produktów chemicznych zgodnego z unijnymi przepisami (dot. importera produktów chemicznych). Uchybienia przedsiębiorcy likwidowali w trakcie kontroli lub bezpośrednio po wszczęciu postępowania administracyjnego.

W 2024 roku realizowany był projekt Europejskiej Agencji Chemikaliów (REACH-ENFORCE-11 (REF-12), który był ukierunkowany na egzekwowanie rozporządzenia REACH

w odniesieniu do substancji, mieszanin i wyrobów importowanych spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). W ramach projektu przeprowadzono 2 kontrole, podczas których sprawdzono: prawidłowość dokumentacji rejestracji substancji oraz zgodność sprowadzanych tonaży z wydanym pozwoleniem. W ramach przedmiotowych działań nie stwierdzono uchybień w zakresie wprowadzania na rynek EU substancji, mieszanin i wyrobów spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2024 r. w ewidencji znajdowało się **50** podmiotów wytwarzających, konfekcjonujących i dystrybuujących produkty kosmetyczne, spośród których skontrolowano :

- **5** wytwarzających i konfekcjonujących produkty kosmetyczne,
- **1** konfekcjonujący produkty kosmetyczne (bez wytwarzania)
- **27** prowadzące obrót produktami kosmetycznymi, w tym: 6 hurtowni i 21 sklepów.

Przeprowadzono **15** kontroli w zakresie nadzoru nad produktami kosmetycznymi, podczas których oceniano:

- warunki wytwarzania (3 obiekty),
- dokumentację produktów kosmetycznych (5 obiektów),
- oznakowanie produktów kosmetycznych (18 obiektów).

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 2 decyzje administracyjne oraz nałożono 2 kary pieniężne w wysokości **3000,00 zł**. Prowadzone postępowania administracyjne w większości dotyczyły obiektów obrotu produktami kosmetycznymi.

W 2024 roku pobrano **8** próbek produktów kosmetycznych w celu przeprowadzenia badań pod kątem czystości mikrobiologicznej. Powyższe działania wynikały z realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie sprawowania nadzoru bieżącego nad wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych

Przeprowadzono 5 kontroli producentów. W kontrolowanych zakładach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad produktami kosmetycznymi

Podsumowanie:

W 2024 r. w ewidencji Oddziału Nadzoru Higieny Pracy zarejestrowanych było 159 podmiotów gospodarczych (w roku 2023 - 132) zatrudniających łącznie **8740** pracowników (w 2023 r. - 6022). Nadal przeważają zakłady małe zatrudniające do **50** pracowników (135), co stanowi **85%** ogółu zewidencjonowanych podmiotów. Skontrolowano **57** obiektów zatrudniających łącznie **5553** pracowników. Przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia (NDN hałasu) odnotowano w 2 zakładach. W warunkach niezgodnych z obowiązującymi normatywami higienicznymi zatrudnionych było **19** osób. W przypadkach, gdy stwierdzono naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych wszczęto postępowania

administracyjne mające na celu wyegzekwowanie od pracodawców obowiązków wynikających z przepisów. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 2 decyzje administracyjne.

W 2024 r. stwierdzono 2 przypadki choroby zawodowej pod postacią: przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy (1) oraz pylicy krzemowej (1). W 5 przypadkach orzeczono o braku podstaw do jej stwierdzenia.

W zakresie nadzoru nad produktami kosmetycznymi, przeprowadzono **15** kontroli. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 2 decyzje administracyjne oraz nałożono 2 kary pieniężne w wysokości **3000,00 zł**. Prowadzone postępowania administracyjne dotyczyły obiektów obrotu produktami kosmetycznymi.

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 5 kontroli. Naruszenia obowiązujących przepisów stwierdzono w 2 obiektach. Uchybienia były likwidowane w trakcie kontroli lub bezpośrednio po wszczęciu postępowania administracyjnego.

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Zgodnie z zapisem art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, rolą zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest podejmowanie działań polegających na opiniowaniu/uzgadnianiu pod względem zapewnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych – dokumentów planistycznych, warunków realizacji przedsięwzięć, dokumentacji projektowej inwestycji, jak również uczestniczeniu w procesie dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny, działając w obszarze nadzoru nad projektowaniem obiektów budowlanych, czy higieny środowiska, odgrywa znaczącą rolę w ochronie zdrowia publicznego. Działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczą zamierzeń wywołujących długofalowe skutki, o szerokim spektrum oddziaływania na środowisko i warunki życia ludzi w miejscu ich zamieszkania, pracy, wypoczynku.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. załatwiono ogółem 168 spraw.

Liczba zajętych stanowisk:

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

- **1** uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
- **26** uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko
- **27** opiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Liczba zajętych stanowisk dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy - 1

W ramach ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

- wydanie 37 opinii co do potrzeby przeprowadzenia ceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko
- wydanie 2 opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko
- wydanie 3 opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 4

Zastosowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych w zakresie warunków technicznych 0

Opiniowanie projektów planów remediacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku. 0

Liczba zajętych stanowisk.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego 44

Sprzeciw przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania 0

Innych spraw 5

Wydanych zostało 9 postanowień w tym 9 dot. uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy i uzgodnienia decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego

W 2024 r. Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przeprowadził 9 kontroli na terenie powiatu łódzkiego wschodniego.

Wydane zostały 3 decyzje merytoryczne.

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego sprawował nadzór nad warunkami higieny środowiska. Opiniował w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Uczestniczył na wniosek organu w postępowaniu w sprawie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko w trybie określonym w ustawie o udostępnianiu informacji

o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz w ocenach oddziaływania na środowisko.

Uzgadniał dokumentacje projektowe pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wydawał opinie sanitarne o bezpiecznych i higienicznych warunkach pobytu dzieci w lokalach przeznaczonych na przedszkola i inne placówki oświatowe.

Brał udział w realizacji nadzoru nad warunkami higieny pracy w zakładach, warunkami bezpieczeństwa żywności i żywienia w zakładach produkcyjnych i obiektach wprowadzających do obrotu artykuły spożywcze, jak również warunkami higieniczno – zdrowotnymi w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Pracownicy OZNS uczestniczyli w dopuszczeniu do użytkowania obiektów nowo wybudowanych oraz obiektów, w których wykonano roboty budowlane związane z rozszerzeniem działalności lub ze zmianą sposobu użytkowania obiektu.

Pracownicy Oddziału Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE w Łodzi zajmowali stanowiska w sprawie uruchomienia następujących placówek:

1. Placówki służby zdrowia

- Dział Farmacji Szpitalnej dla potrzeb Szpitala w Łodzi przy ul. Brzezińskiej 5/15
- Ambulatorium i apteka ogólnodostępna w miejscowości Kalonka na działce nr ewid. 127/26, obręb 0006 – Kalonka, gm. Nowosolna
- Gabinety medycyny estetycznej po przebudowie i rozbudowie budynku mieszkalno – usługowego i zmianie sposobu użytkowania części mieszkalnej (parteru) zlokalizowane w Koluszkach przy Placu Obrońców Warszawy 2

2. Placówki publiczne

➤ Szkoły

- Budynek zespołu szkolno – przedszkolnego po rozbudowie i przebudowie w miejscowości Bedoń Wieś przy ul. Jarzębinowej 1, gm. Andrespol
- Szkoła Podstawowa po rozbudowie w miejscowości Stare Skoszewy 19

➤ Przedszkola, żłobki

- Budynek żłobka w Tuszynie przy ul. 3 Maja 49, (dz. nr ewid. 124/1 obręb 8) gm. Tuszyn
- Niepubliczne Przedszkole „Leśne Bobo” zlokalizowane na parterze budynku w Regnach przy ul. Polnej 4, gm. Koluszki
- Niepubliczne Przedszkole zlokalizowane w parterze budynku w Stróży przy ul. Podleśnej 103
- Żłobek publiczny Gminny Żłobek w Tuszynie ul. Prusa 7;

➤ Obiekty sportowe

- Budynek szatniowo – sanitarny z magazynem zlokalizowany w Wiśniowej Górze, gm. Andrespol
- Kompleks sportowy (budynek zaplecza szatniowego) w Bukowcu przy ul. Szkolnej, gm. Brójce
- budynek klubowy KS Różycy w miejscowości Różycy na działce nr ewid. 160 w obrębie (0019) Różycy, gm. Koluszki

3. Budynki produkcyjne, magazynowe oraz handlowo – usługowo – biurowe, gastronomiczne, hotele

- Candy Park, Rzgów ul. Miasto Mody 4
- Budynek Gminnego Ośrodka Kultury po przebudowie i rozbudowie zlokalizowany w Wiśniowej Górze, gm. Andrespol
- Budynek świetlicy wiejskiej zlokalizowany w Kraszewie, gm. Andrespol
- Budynek świetlicy zlokalizowany w Starej Gadce, przy ul. Czartoryskiego, gm. Rzgów
- Budynek hydroforni po przebudowie zlokalizowany w miejscowości Teolin 9AB, gm. Nowosolna
- Budynek techniczny stacji uzdatniania wody po rozbudowie i przebudowie stacji uzdatniania wody zlokalizowany w Kotlinach, gm. Brójce
- Rozbudowa hali rozbioru i konfekcjonowania mięsa drobiowego, budowa hali namiotowej, rozbudowa zaplecza socjalno – biurowego oraz budowa mroźni składowej i maszynowni chłodniczej z przebudową i rozbudową infrastruktury technicznej w Koluszkach, przy ul. Zielonej 18
- Przebudowa i remont budynku dworca na działce nr ewid. 822/7 obr. 7 Gałków Mały, gm. Koluszki
- Budynek stacji paliw MOP Guzew Południe Czyżeminek;
- Budynek pałacyku DPS w Wiśniowej Górze po przebudowie przy ul. Tuszyńska nr 56;
- Budynek Muzeum w Koluszkach przy ul. 3 Maja 17;
- Budynek dworca kolejowego w Koluszkach dz. nr 399-36 obr. 4 m. Koluszki;

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego ściśle współpracuje z Urzędami Miasta i Gmin oraz Nadzorem Budowlanym.

Działania wykonywane w 2024 r. przez Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego miały zasadnicze znaczenie dla poprawy stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu łódzkiego wschodniego poprzez eliminację lub w znacznym stopniu ograniczenie negatywnego wpływu na zdrowie i życie ludzi oraz oddziaływań środowiskowych.

Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Podstawowe kierunki działań oświatowo - zdrowotnych i promocji zdrowia wynikają z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa. W szczególności dotyczą promowania zdrowego stylu życia oraz realizacji programów polityki zdrowotnej państwa (min. zapobieganie otyłości i chorobom przewlekłym – nowotworom, następstw palenia tytoniu i używania środków psychoaktywnych, profilaktyki HIV/AIDS).

Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia w roku 2024 była ukierunkowana na następującą tematykę.

Ogólne kierunki działań:

- Realizacja programów rządowych, strategii ogólnokrajowych, programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze profilaktyki chorób i promocji zdrowia.
- Nawiązanie współpracy w zakresie realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych, organów rządowych oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia.
- Inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnych z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa.

W ramach tematyki antytytoniowej realizowano w przedszkolach, szkołach podstawowych następujące programy:

Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Adresatami działań są dzieci w wieku przedszkolnym. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Główne założenie programu:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno - zdrowotnych.

Do realizacji programu na rok szkolny 2023/20234 zadeklarowała się 1 placówka przedszkolna z powiatu łódzkiego wschodniego, która zrealizowała program. Działaniem objęto **250** dzieci.

„Światowy Dzień Bez Tytoniu” - akcje prozdrowotne kierowane do społeczności lokalnej. Celem interwencji jest ukazanie związku pomiędzy paleniem tytoniu i występowaniem chorób układu krążenia, które są wiodącą przyczyną śmierci ludzi na całym świecie, zwiększenie świadomości na temat wpływu czynnego i biernego palenia tytoniu na zdrowie, a szczególnie funkcjonowanie układu krwionośnego, wspieranie działań mających na celu zmniejszenie konsumpcji wyrobów tytoniowych oraz ochronę ludzi przed występowaniem chorób niezakaźnych (zgodnie z Ramową Konwencją Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu).

Działania zostały ukierunkowane głównie na media społecznościowe (Facebook) oraz stronę internetową PSSE w Łodzi – 6 umieszczeń na stronie internetowej.

W ramach realizacji **„Światowego Dnia Bez Tytoniu”** Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przy współpracy z Oddziałem Epidemiologii zorganizował punkt konsultacyjno-informacyjny w strefie namiotów na rynku Manufaktury z okazji **X Łódzkich Senioraliów** dla osób starszych.

Prowadzono następujące działania:

- Punkt informacyjno-konsultacyjny (pomiar ciśnienia, tkanki tłuszczowej, alkogoogole, fantom piersi, alkogoogole, smokolyzer),
- rozmowy indywidualne informujące o szkodliwości palenia tytoniu,
- rozdawnictwo materiałów oświatowo – zdrowotnych.

Głównym celem akcji było podniesienie świadomości dotyczącej szkodliwości palenia tytoniu oraz promowanie zdrowego stylu życia wolnego od dymu tytoniowego.

Poruszano również zagadnienia dotyczące szczepień dla Seniorów, profilaktyki chorób zakaźnych, nowotworowych i profilaktyki zdrowego stylu życia.

Ogólnie działaniem objęto około **450** osób.

Realizacja zadań w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych dotyczących prawidłowego żywienia i promowania aktywności fizycznej:

„Trzymaj Formę !” program edukacyjny realizowany w szkołach podstawowych. Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Do realizacji programu na rok szkolny 2023/2024 zadeklarowały się 2 szkoły, które zrealizowały program. Działaniem objęto 477 uczniów, nauczycieli i rodziców.

W ramach programu Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził 2 wizytacje w powiecie łódzkim wschodnim.

Wojewódzka Kampania Edukacyjna **„Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”**.

Adresatami działań są uczniowie szkół podstawowych, ich rodzice, opiekunowie i środowisko szkolne. Celem Kampanii jest obniżenie wśród uczniów tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań generowanych przez grupę rówieśniczą prowadzącą do sięgania po różnego rodzaju substancje psychoaktywne.

Do realizacji programu na rok szkolny 2023/2024 zadeklarowały się 2 placówki z powiatu łódzkiego wschodniego. Program był realizowany przez 2 szkoły podstawowe w powiecie łódzkim wschodnim. Działaniem objęto **114** uczniów, nauczycieli i rodziców. Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w zakresie powyższego programu przeprowadził 2 wizytacje w powiecie łódzkim, oraz 2 warsztaty edukacyjne na temat profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (działaniem objęto **120** uczniów szkoły podstawowej). Dodatkowo przekazano materiały oświatowo – zdrowotne do placówek oświatowych, zakładów pracy, przychodni.

„Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Głównym celem programu jest zmniejszenie poziomu zachowań ryzykownych, wzrost wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiana postaw ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Interwencja była ukierunkowana głównie na korzystanie z profilu PSSE w Łodzi - portalu społecznościowego (Facebook) oraz strony internetowej – 5 umieszczeń na stronie.

Oprócz realizacji programów edukacyjnych prowadzone są również działania kierowane do społeczności lokalnej dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych, zdrowego stylu życia oraz chorób nowotworowych

Pracownicy Oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Łodzi, organizowali:

- Dystrybucję materiałów oświatowo – zdrowotnych.
- Warsztaty pt: „Dopalaczom mówimy Stop”, „Zdrowie psychiczne” oraz „Profilaktyka HPV”; w sumie 5 spotkań warsztatowych – szkoły podstawowe i ponadpodstawowe.

- Szkolenia online dla koordynatorów szkolnych dot. programów edukacyjnych.
- Wizytacje w placówkach oświatowych - **114** wizytacji.
- Informacje na stronie internetowej Stacji oraz Facebooku.

Dodatkowe zrealizowane interwencje nieprogramowe:

Interwencja nieprogramowa **Światowy Dzień Zdrowia WHO**

Hasłem przewodnim Światowego Dnia Zdrowia w 2024 „Moje zdrowie, moje prawo”.

W związku z obchodami „Światowego Dnia Zdrowia” zostały przeprowadzone warsztaty w szkołach podstawowych w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego (ok. 60 odbiorców). Umieszczono 6 informacji na stronie internetowej (Facebook), przeprowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych.

Kampania dot. Profilaktyki Szczepień Ochronnych

W ramach **Europejskiego Tygodnia Szczepień** przeprowadzono warsztaty dot. „Profilaktyki HPV” w 2 placówkach oświatowych. Działaniem objęto **150** odbiorców.

W ramach wypoczynku zimowego i kampanii „Bezpieczne Ferie” przeprowadzono warsztaty w przedszkolu (80 odbiorców). W powyższym zakresie umieszczono 7 informacji na stronie internetowej oraz rozdysponowano materiały oświatowo-zdrowotne.

Ponadto Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia aktywnie zachęcał do zapoznania się z informacjami w mediach społecznościowych w zakresie tematów, min. Profilaktyki Chorób zakaźnych (ospa, borelioza, choroby przenoszone drogą płciową, grypa, Covid-19), cukrzycy, antybiotykooporności, cukrzycy i wiele innych).

Współpraca z placówkami

W ramach realizacji działań współpracujemy z:

- placówkami służby zdrowia;
- dyrektorami przedszkoli, szkół;
- placówkami organizującymi pólkolonie letnie i zimowe
- zakładami pracy

Wnioski

W sumie Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia podjął ogółem **250** działań z zakresu promocji zdrowia w roku 2024 (przeprowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych, warsztaty edukacyjne dla młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych, akcje prozdrowotne w przedszkolach w okresie zimowym i letnim. Umieszczono informacje na stronie internetowej Stacji oraz Facebooku, przeprowadzono wizytacje w placówkach oświatowych.

Inne działania

W 2024 r. powiat łódzki wschodni zajął **trzecie miejsce wśród powiatów w województwie łódzkim** pod względem **odsetka zaszczepionych przeciwko HPV**. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łodzi prowadziła szereg działań na rzecz promocji powszechnego programu szczepień przeciw HPV skierowanego do dziewcząt i chłopców w wieku 9-14 lat realizującego cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 (m.in.: rozmowy z dyrektorami wszystkich szkół z terenu powiatu łódzkiego wschodniego, kierownikami poz, spotkania z uczniami, rodzicami, akcje oświatowe, pisma

informujące o programie szczepień przeciw HPV skierowane do dyrektorów szkół, kierowników poradni poz, rodziców) oraz dystrybuowała preparaty szczepionkowe przeznaczone do realizacji programu.

W dniach 7-20 października 2024 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łodzi brała udział w wojewódzkich Ćwiczeniach Obronnych „TARCZA-24” zorganizowanych na podstawie Zarządzenia Nr 184/2024 Wojewody Łódzkiego z dnia 11 września 2024 r. w sprawie przygotowania, przeprowadzenia i udziału w wojewódzkim ćwiczeniu obronnym „TARCZA-2024”

Wojewódzkie ćwiczenia miały na celu sprawdzenie przygotowania oraz zgrywania elementów systemu obrony województwa, a także doskonalenie współdziałania jednostek administracji publicznej różnych szczebli i przedsiębiorców. W ramach ćwiczenia obronnego zaplanowano 22 epizody, które były prowadzone w formie:

- gry decyzyjnej;
- treningu;
- ćwiczenia aplikacyjnego;
- działań praktycznych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łodzi brała udział w epizodzie Nr 1 dotyczącym uruchomienia stałego dyżuru oraz w epizodzie Nr 8 dotyczącym dystrybucji tabletek jodu potasu. Działania podejmowane przez PPIS w Łodzi w ramach Ćwiczeń Obronnych „TARCZA-24” zostały ocenione pozytywnie.